

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 667)

İnfaz Hâkimliği Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/849)

T.C.

Başbakanlık

20.4.2001

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-231/1903

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 9.4.2001 tarihinde kararlaştırılan “İnfaz Hâkimliği Kanunu Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ceza infaz kurumları ve tutukevleri, suç işleyenlerin cezalarının yerine getirildiği ve tutuklama tedbirlerinin uygulandığı kurumlardır. Bu kurumların yönetiminin hukuka uygun olarak yürütülmesi esastır. Dışa karşı kısmen kapalı konumda bulunan bu kurumlardaki hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin başta Anayasa olmak üzere kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere, ayrıca Ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere uygun olarak yürütülmesi, hükümlü ve tutukluların daha sonra toplum hayatına uyum göstermeleri bakımından büyük önem taşımaktadır. Çağdaş infaz anlayışında, hükümlülerin cezalarını çektikleri sırada kurum idaresince kendilerine karşı insanlık onuruna yaraşır şekilde davranılması ve kendilerinin topluma yararlı bireyler olarak geri gönderilmesi düşüncesi vardır. Hükümlülere tanınan hakların başında “şikâyet hakkı” gelmektedir. Bu hak, yargı organlarına başvurma yetkisini de içermektedir. Nitekim üyesi bulunduğumuz Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyinde yapılan çalışmalar çerçevesinde insan hak ve özgürlükleri konusunda hükümlü ve tutukluların yararlanacakları hak ve yetkiler de belirtilmiştir.

Anayasanın 17 nci maddesine göre “Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz”. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi ile Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetlerini Koruma Sözleşmesinde, hiç kimsenin zulüm ve işkenceye maruz bırakılmayacağı ve hiç kimseye insanlık dışı ve alçaltıcı davranışta bulunulamayacağı ve ceza verilemeyeceği ilkeleri yer almaktadır. 30.8.1955 tarihinde toplanan Suçun Önlenmesi ve Suçluların İslahı Birleşmiş Milletler 1 inci Kongresinde “Hükümlülerin İslahı İçin Asgarî Standart Kurallar” kabul edilmiştir. Birleşmiş Milletler bünyesinde gerçekleştirilen “Medenî ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme”nin 10 uncu maddesinde özgürlüklerinden yoksun bırakılan herkese insanca ve doğuştan sahip olduğu onuruna saygı gösterilerek

davranılacağı, infaz sisteminin asıl hedefinin mahkûmların ıslahı ve topluma yeniden kazandırılması olacağı kuralına yer verilmiştir. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesince de hükümlülerin haklarına ilişkin birçok karar ve tavsiye kabul edilmiştir.

Yukarıda açıklanan ilkelerin uygulamaya aktarılması ve gerçekleştirilmesinin sağlanması amacıyla ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutukluların, bu kurumlarda buldukları sürece, haklarında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere, Adalet Bakanlığınca Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü alınarak, yargı çevresinde ceza infaz kurumu ve tutukevi bulunan ağır ceza mahkemeleri ile coğrafi durum ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak ilçe asliye ceza mahkemeleri nezdinde infaz hâkimliklerinin kurulacağı öngörülmüştür. Bu hâkimliklerin yetki alanının kurulduğu yer ağır ceza veya asliye ceza mahkemesinin yargı çevresiyle sınırlı olduğu belirtilmiştir.

Bu çerçevede içinde hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kabul edilmeleri, yerleştirilmeleri, barındırılmaları, ısıtılmaları, giydirilmeleri, beslenmeleri, temizliklerinin sağlanması, bedensel ve ruhsal sağlıklarının korunması amacıyla muayene ve tedavilerinin yapılması, dışarıyla ilişkileri, çalıştırılmaları, cezaların infazı, müşahedeye tâbi tutulmaları, açık cezaevine ayrılmaları, disiplin tedbirleri ve cezaları, izin, sevk, nakil gibi kurum idaresince yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere karşı infaz hâkimliğine şikâyet yoluyla başvuruda bulunma olanağı tanınarak, infaz veya tutukluluk sırasında yapılan işlem veya faaliyetler üzerinde yargı denetimi getirilmiştir.

Böylelikle hükümlü ve tutuklu haklarının Anayasa ve uluslararası normlara uygun olarak korunması ve geliştirilmesi sağlanmış olacaktır. Tasarı, bu düşüncelerle hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Bu Kanunun amacının infaz hâkimliklerinin kuruluş, görev, çalışma esas ve usullerini düzenlemek olduğu belirtilmiştir. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikâyetleri incelemek, karara bağlamak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ilişkin hükümlerin bu Kanunun kapsamında olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca askeri ceza infaz kurumları ve tutukevlerine ilişkin hükümlerin saklı olduğu belirtilmiştir.

Bu Tasarının çeşitli maddelerinde geçen “işlem”, hükümlü ve tutuklular hakkında yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre hukuki sonuç doğurmaya yönelik her türlü karar, önlem ve irade açıklamalarını ifade etmektedir. “Faaliyet” ise, hükümlü ve tutukluların konumlarında değişiklik yapan her türlü eylemler ile iyileştirme ve eğitim (tretman) programlarına uygun olarak yapılan çalışmalar anlamına gelmektedir.

Madde 2. – Adalet Bakanlığınca, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü alınarak, yargı çevresinde ceza infaz kurumu ve tutukevi bulunan ağır ceza mahkemeleri ile coğrafi durum ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak ilçe asliye ceza mahkemeleri nezdinde infaz hâkimliklerinin kurulacağı ve bu hâkimliklerin yetki alanının kurulduğu yer ağır ceza veya asliye ceza mahkemesinin yargı çevresi ile sınırlı olduğu hükme bağlanmıştır. İş ve ihtiyaç durumuna göre, aynı yerde birden fazla infaz hâkimliğinin kurulabileceği belirtilmiştir. Infaz hâkimliklerinin kuruldukları yer adliye binasında görev yapacakları ve bu hâkimliklerde bir yazı işleri müdürü ile yeterli kadar personelin de bulunacağı gösterilmiştir.

Madde 3. — Maddede infaz hâkimlerinin nitelikleri ve atanmaları düzenlenmiştir. İnfaz hâkimliğine, atanacakları bölgeye veya bir alt bölgeye hak kazanmış adli yargı hâkim ve Cumhuriyet Savcıları arasından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca iş ve kadro durumuna göre atama yapılacağı veya o yerdeki hâkimlerden birine infaz hâkimliği yetkisi verilebileceği hükme bağlanmış ve infaz hâkimlerinin yükselmelerinin nasıl yapılacağı düzenlenmiştir.

Madde 4. — İnfaz hâkimliklerinin görevleri, bentler halinde ayrıntılı olarak sayılmış; kanunlar da başka bir yargı merciine bırakılan konulara ilişkin hükümlerin saklı tutulduğu belirtilmiştir.

Madde 5. — Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemlerin veya onlarla ilgili faaliyetlerin kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile genelgelere aykırı olduğu iddiasıyla bu işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren onbeş gün, her halde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde infaz hâkimliğine şikâyet yoluyla başvurulabileceği belirtilmiştir.

Ayrıca maddede şikâyette bulunma usulü ile şikâyetin yapılabileceği merciler gösterilmiş; infaz hâkimliği dışında yapılan başvuruların en geç üç gün içinde infaz hâkimliğine gönderileceği belirtilerek yapılan işlem veya faaliyet nedeniyle hükümlü ve tutukluların mağduriyetlerinin önüne geçilmesi amaçlanmış, ayrıca sözlü olarak yapılan şikâyetin tutanağa bağlanıp bir suretinin başvurana verileceği belirtilmiştir.

İnfaz hâkimliğine başvuru, kural olarak yapılan işlem veya faaliyetin yerine getirilmesini durdurmayacaktır. Ancak maddede sayılan hâl ve koşulların birlikte gerçekleşmesi durumunda infaz hâkimi, yapılan işlem veya faaliyetin durdurulmasına veya ertelenmesine karar verebilecektir.

Madde 6. — Şikâyet başvurusunun bu Kanunda belirtilen sürelerin geçmesinden sonra veya infaz hâkimliğinin görev ve yetki alanı dışında kalan bir işlem veya faaliyete karşı ya da başvuru hakkı olmayan kimselerce yapılması hallerinde infaz hâkiminin başvuru dilekçesini esasa girmeden reddedeceği, şikâyet başvurusunun başka bir yargı merciinin görevi içerisinde ise o mercie gönderileceği belirtilmiştir. Şikâyet başvurusu üzerine infaz hâkiminin duruşma yapmaksızın dosya üzerinde bir hafta içinde karar vereceği, gerek gördüğünde karardan önce şikâyet konusu işlem veya faaliyet hakkında re'sen araştırma yapabileceği ve bilgi ve belge isteyebileceği, ayrıca ilgili Cumhuriyet savcısının da yazılı görüşünü alacağı ifade edilmiştir. İnfaz hâkiminin yapacağı inceleme sonunda şikâyeti yerinde görmezse reddine, yerinde görürse yapılan işlemin iptaline ya da faaliyetin durdurulmasına veya ertelenmesine karar vereceği öngörülmüştür.

İnfaz hâkiminin bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun hükümlerine göre incelemelerini yapıp karar vereceği belirtilmiş; bu kararlara karşı tebliğden itibaren bir hafta içinde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerine göre acele itiraz yoluna başvurulması ve başvuru merci gösterilmiştir.

İtirazın, infaz hâkimliğinin kurulduğu yer ağır ceza mahkemesine, ağır ceza mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması halinde (2) numaralı daireye yapılması esas kabul edilmektedir. İnfaz hâkiminin aynı zamanda bu ağır ceza mahkemesinin üyesi olması durumunda itirazla ilgili karara katılamayacağı belirtilmektedir. Bu durumda ağır ceza mahkemesinin üye eksikliği genel hükümlere göre doldurulacaktır.

Madde 7. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 116 ncı maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişiklikle, tutuklular hakkında ilgili kurul veya memurlar tarafından verilen disiplin cezaları ve tedbirlere dair kararların infaz hâkiminin onayına sunulacağı ve kararların onaydan son-

ra uygulanacağı; acil hallerde bu kararların, ilgili kurul veya memurlar tarafından alınarak uygulamaya konulacağı ve derhal infaz hâkiminin onayına sunulacağı hükme bağlanmıştır.

Geçici Madde 1. – Maddede, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 nci maddede öngörülen usule göre kurulacak infaz hâkimliklerine atamaların Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca iş ve kadro durumu dikkate alınarak yapılacağı ve bu atamalar yapılmaya kadar yetki ile görevlendirme yoluna gidileceği belirtilmiş; ayrıca bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan işlem veya faaliyetlere karşı ilgili infaz hâkimliğine şikâyet yoluyla başvurulabileceği düzenlenmiştir.

Madde 8. – Yürürlükle ilgilidir.

Madde 9. – Yürütmeye ilgilidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

2.5.2001

Esas No. : 1/349

Karar No. : 13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımızca 24.4.2001 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen “İnfaz Hâkimliği Kanunu Tasarısı”, Komisyonumuzun 2.5.2001 tarihli 30 uncu toplantısında, Adalet Bakanı Sayın Prof. Dr. Hikmet Sami Türk ile Bakanlık temsilcilerinin katılmalarıyla incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına, verilen önerge doğrultusunda yapılan ilave ile hükümlü veya tutuklunun ayırt etme gücüne sahip çocuğuna da şikâyet yoluna başvurulabilme hakkı tanınmıştır.

Tasarının diğer maddeleri, Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Hükümlü ve tutuklu haklarının, Anayasa ve uluslararası normlara uygun olarak korunması ve geliştirilmesi amacıyla hazırlanan Tasarının bir an önce kanunlaşmasını uygun gören Komisyonumuz, İçtüzüğün 52 nci maddesi gereğince Genel Kurulda öncelikle görüşülmesine oybirliği ile karar vermiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Emin Karaa</i>	<i>İ. Sıhan Özkan</i>	<i>Salih Erbeyin</i>
<i>Kütahya</i>	<i>İstanbul</i>	<i>Denizli</i>
<i>Kâtip</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Yekta Açıkgöz</i>	<i>Müjdat Kayayerli</i>	<i>Ramazan Toprak</i>
<i>Samsun</i>	<i>Afyon</i>	<i>Aksaray</i>
<i>Üye</i>	<i>Üye</i>	<i>Üye</i>
<i>Mustafa Kemal Aykurt</i>	<i>Mehmet Gözlükaya</i>	<i>Fahrettin Kukaracı</i>
<i>Denizli</i>	<i>Denizli</i>	<i>Erzurum</i>

(Toplantıya katılmadı)

Üye
Hakkı Oğuz Aykut
Hatay
Üye
İsmail Aydınlı
İstanbul
(Toplantıya katılmadı)
Üye
Mehmet Pak
İstanbul

Üye
İşıl Saygın
İzmir

Üye
Cemal Özbilen
Kırklareli

Üye
Ali Günay
Hatay
Üye
Mehmet Gül
İstanbul
(Toplantıya katılmadı)
Üye
Mehmet Ali Şahin
İstanbul

Üye
Edip Özbaş
Kahramanmaraş

Üye
Erdoğan Sezgin
Samsun
(Toplantıya katılmadı)
Üye
Fethullah Erbaş
Van

Üye
Erol Al
İstanbul
Üye
A. Nazlı Ilıcak
İstanbul

Üye
Hayri Diri
İzmir
(Toplantıya katılmadı)
Üye
Sevgi Esen
Kayseri
(İmzada bulunamadı)
Üye
Orhan Bıçakçıoğlu
Trabzon
(Toplantıya katılmadı)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

İNFAZ HÂKİMLİĞİ KANUNU TASARISI

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, infaz hâkimliklerinin kuruluş, görev, çalışma esas ve usullerini düzenlemektir.

Bu Kanun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikâyetleri incelemek, karara bağlamak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ilişkin hükümleri kapsar.

Askerî ceza infaz kurumları ve tutukevlerine ilişkin hükümler saklıdır.

İnfaz hâkimliklerinin kuruluşu

MADDE 2. — İnfaz hâkimlikleri, Adalet Bakanlığınca Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü alınarak, yargı çevresinde ceza infaz kurumu ve tutukevi bulunan ağır ceza mahkemeleri ile coğrafi durum ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak ilçe asliye ceza mahkemeleri nezdinde kurulur. İnfaz hâkimliğinin yetki alanı, kurulduğu yer ağır ceza veya asliye ceza mahkemesinin yargı çevresi ile sınırlıdır.

Gerektiğinde birinci fıkradaki usule göre bir yerde birden çok infaz hâkimliği kurulabilir. Bu durumda infaz hâkimlikleri numaralandırılır.

İnfaz hâkimlikleri, kuruldukları yer adliye binasında görev yapar.

İnfaz hâkimliklerinde bir yazı işleri müdürü ile yeteri kadar personel bulunur.

İnfaz hâkimliklerinin nitelikleri ve atanmaları

MADDE 3. — İnfaz hâkimliğine, atanacakları bölgeye veya bir alt bölgeye hak kazanmış

**ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

İNFAZ HÂKİMLİĞİ KANUNU TASARISI

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İnfaz hâkimliklerinin kuruluşu

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İnfaz hâkimliklerinin nitelikleri ve atanmaları

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

adli yargı hâkim ve Cumhuriyet savcıları arasından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca iş ve kadro durumuna göre atama yapılır veya o yerdeki hâkimlerden birine infaz hâkimliği yetkisi verilebilir.

Doğrudan doğruya infaz hâkimi olarak atananların yükselmeleri, müfettiş hal kâğıtları ile çıkardıkları iş miktarına göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından yapılır. Yetki verilenlerin bu çalışmaları ise, yükselmelerinde ayrıca değerlendirilir.

İnfaz hâkimliklerinin görevleri

MADDE 4. – İnfaz hâkimliklerinin görevleri şunlardır :

1. Hükümlü ve tutukuların ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kabul edilmeleri, yerleştirilmeleri, barındırılmaları, ısıtılmaları ve giydirilmeleri, beslenmeleri, temizliklerinin sağlanması, bedensel ve ruhsal sağlıklarının korunması amacıyla muayene ve tedavilerinin yaptırılması, dışarıyla ilişkileri, çalıştırılmaları gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

2. Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahadeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukuların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

3. Hükümlü ve tutukular hakkında alınan disiplin tedbirleri ve verilen disiplin cezalarının kanun, tüzük veya yönetmelik hükümleri ile genelgelere aykırı olduğu iddiasıyla yapılan şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.

4. Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının kendi yetki alanlarına giren ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki tespitleri ile ilgili olarak düzenleyip intikal ettirdikleri raporları inceleyerek, varsa şikâyet niteliğindeki konular hakkında karar vermek.

İnfaz hâkimliklerinin görevleri

MADDE 4. – Tasarımın 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

5. Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Kanunlarda başka bir yargı merciine bırakılan konulara ilişkin hükümler saklıdır.

İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü

MADDE 5. — Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile genelgelere aykırı olduğu gerekçesiyle bu işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren onbeş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabilir.

Şikâyet, dilekçe ile doğrudan doğruya infaz hâkimliğine yapılabilceği gibi; Cumhuriyet başsavcılığı veya ceza infaz kurumu ve tutukevi müdürlüğü aracılığıyla da yapılabilir. İnfaz hâkimliği dışında yapılan başvurular hemen ve en geç üç gün içinde infaz hâkimliğine gönderilir. Sözlü yapılan şikâyet, tutanağa bağlanır ve bir sureti başvurana verilir.

Şikâyet yoluna, kendisi ile ilgili olmak kaydıyla hükümlü veya tutuklu ya da eşi, müdafii, kanunî temsilcisi veya ceza infaz kurumu ve tutukevi izleme kurulu başvurulabilir.

Şikâyet yoluna başvurulması, yapılan işlem veya faaliyetin yerine getirilmesini durdurmaz. Ancak, infaz hâkimi giderilmesi güç veya imkansız sonuçların doğması ve işlem veya faaliyetin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda işlem veya faaliyetin ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü

MADDE 5. — Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile genelgelere aykırı olduğu gerekçesiyle bu işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren onbeşgün, her halde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabilir.

Şikâyet, dilekçe ile doğrudan doğruya infaz hâkimliğine yapılabilceği gibi; Cumhuriyet başsavcılığı veya ceza infaz kurumu ve tutukevi müdürlüğü aracılığıyla da yapılabilir. İnfaz hâkimliği dışında yapılan başvurular hemen ve en geç üç gün içinde infaz hâkimliğine gönderilir. Sözlü yapılan şikâyet, tutanağa bağlanır ve bir sureti başvurana verilir.

Şikâyet yoluna, kendisi ile ilgili olmak kaydıyla hükümlü veya tutuklu ya da eşi, anası, babası, ayırt etme gücüne sahip çocuğu veya kardeşi, müdafii, kanunî temsilcisi veya ceza infaz kurumu ve tutukevi izleme kurulu başvurulabilir.

Şikâyet yoluna başvurulması, yapılan işlem veya faaliyetin yerine getirilmesini durdurmaz. Ancak, infaz hâkimi giderilmesi güç veya imkansız sonuçların doğması ve işlem veya faaliyetin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda işlem veya faaliyetin ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar

MADDE 6. — Şikâyet başvurusu, 5 inci maddede yazılı sürenin geçmesinden sonra veya infaz hâkimliğinin görev ve yetki alanı dışında kalan bir işlem veya faaliyete karşı ya da başvuru hakkı olmayan kimselerce yapılmışsa infaz hâkimi, başvuru dilekçesini esasa girmeden reddeder; şikâyet başvurusu başka bir yargı merciinin görevi içerisinde ise o mercie gönderir.

Şikâyet başvurusu üzerine infaz hâkimi, duruşma yapmaksızın dosya üzerinden bir hafta içinde karar verir; ancak, gerek gördüğünde karar vermeden önce şikâyet konusu işlem veya faaliyet hakkında re'sen araştırma yapabilir ve ilgililerden bilgi ve belge isteyebilir; ayrıca ceza infaz kurumu ve tutukevi ile ilgili Cumhuriyet savcısının da yazılı görüşünü alır.

İnfaz hâkimi, inceleme sonunda şikâyeti yerinde görmezse reddine; yerinde görürse, yapılan işlemin iptaline ya da faaliyetin durdurulmasına veya ertelenmesine karar verir.

İnfaz hâkimi, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 4.4.1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerine göre inceleme ve işlemlerini yürütür ve kararını verir.

İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren bir hafta içinde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerine göre acele itiraz yoluna gidilebilir.

İtiraz, infaz hakimliğinin kurulduğu yer ağır ceza mahkemesine, ağır ceza mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması halinde (2) numaralı daireye yapılır. İnfaz hâkimi aynı zamanda bu mahkemenin üyesi olduğu takdirde itirazla ilgili karara katılamaz.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 7. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 116 nci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yukarıda belirtilen disiplin cezaları ve tedbirlere dair kararlar, ilgili kurul veya memurlar tarafından alınır ve infaz hâkiminin onayına sunulur. Kararlar infaz hâkiminin onayından sonra uygulanır. Acil hallerde bu kararlar, ilgili kurul veya memurlar tarafından alınarak uygulamaya konulur ve derhal infaz hâkiminin onayına sunulur.”

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iş ve kadro durumu dikkate alınarak, 2 nci madde hükümlerine göre Adalet Bakanlığınca kurulacak infaz hâkimliklerine Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atama yapılır. Bu atamalar yapılmıncaya kadar Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yetki ile görevlendirme yapılır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan işlem veya faaliyetlere karşı ilgili infaz hâkimliğine şikâyet yoluyla başvurulabilir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 8. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

K. Derviş

Devlet Bakanı V.

F. Ünlü

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

I. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. C. Ersümer

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

F. Bal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Çay

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı

Y. Okuyan

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Devlet Bakanı

R. Önal

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıku

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. Aytekin

